

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2023

aruandeaasta lõpp: 31.12.2023

nimi: mittetulundusühing Kodukant Läänemaa

registrikood: 80187159

postiaadress: Lääne maakond, Haapsalu linn, Haapsalu linn,
Karja tn 27

postisihnumber: 90502

e-posti aadress: laaneliider@kklm.ee

veebilehe aadress: www.kklm.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	15
Bilanss	15
Tulemiaruanne	16
Rahavoogude aruanne	17
Netovara muutuste aruanne	18
Raamatupidamise aastaaruande lisad	19
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	19
Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed	21
Lisa 3 Materiaalsed põhivarad	22
Lisa 4 Immateriaalsed põhivarad	23
Lisa 5 Võlad ja ettemaksed	23
Lisa 6 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	24
Lisa 7 Liikmetelt saadud tasud	24
Lisa 8 Annetused ja toetused	25
Lisa 9 Tulu ettevõtlusest	25
Lisa 10 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	26
Lisa 11 Mitmesugused tegevuskulud	26
Lisa 12 Tööjõukulud	27
Lisa 13 Seotud osapooled	27
Aruande allkirjad	28

KODUKANT LÄÄNEMAA MTÜ TEGEVUSARUANNE 2023

MTÜ Kodukant Läänemaa (edaspidi KKLM) on asutatud 17.02.2003 ja registreeritud kantud 22.04.2003. KKLM on piirkondlik, kolme sektorit hõlmav, maakonna arenguid suunav ja rahvusvahelist koostööd tegev ühing.

Ühingu tegevuse põhieesmärgiks on Läänemaa maaelu ja külade säilimisele, taaselustamisele ja harmoonilisele arengule kaasaaitamine, sealhulgas maamajanduse ja rahvakultuuri ning loodushoiu toetamine ning erinevate külaliikumiste ühendamine. Ühingul on kaks olulist ülesannet, millest üks on LEADER strateegia rakendamine ning teine üle-eestilise külaliikumise Kodukant maakondlike tegevuste koordineerimine.

I KODUKANT LÄÄNEMAA LIIKMESKOND

KKLM liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga oli 71. 2023. aastal liitus KKLM-ga 2 ja lahkus 8 organisatsiooni.

Liikmeskonda kuulub 4 kohaliku omavalitsust – Lääne-Nigula, Lääneranna ja Vormsi vallad ning Haapsalu linn. Lisaks nendele 1 sihtasutus, 28 mittetulundusühingut ning 38 füüsilisest isikust ettevõtjat, aktsiaseltsi ja osaühingut. Ühing tegutseb haldusreformi-eelse Lääne maakonna piirides, hõlmates seega ka osa Pärnu maakonnast. Ühing pöörab jätkuvalt tähelepanu endiste Hanila ja Lihula valdade territooriumitele, hoides ja arendades teadlikult olemasolevaid võrgustikke ja inforuumi ka selle piirkonnaga.

II KODUKANT LÄÄNEMAA JUHTIMINE

ÜLDKOOSOLEK

KKLM-i kõrgeimaks organiks on liikmete üldkoosolek. KKLM-i juhatus kutsus üldkoosoleku kokku kahel korral: 25.05 ja 14.09. Mõlemal korral oli tegemist hübriidkoosolekuga, st osaleda oli võimalik nii kohapeal kui ka veebikeskkonnas.

Mais toimunud koosolekul võeti vastu „MTÜ Kodukant Läänemaa strateegia aastateks 2023-2027+“, kinnitati 2022. majandusaasta aruanne ning muudeti vastavalt KKLM liikmete küsitluse tulemustele liikmemaksu suurust.

Septembris toimunud üldkoosolekul kinnitati 2024. aasta rakenduskava lõppeva perioodi osas, kinnitati juhatuse liikmete valimise kord ning revisjonikomisjoni töökord, määrati juhatuse ja revisjonikomisjoni liikmete tasud ning valiti uus juhatus ning revisjonikomisjon.

Kõikidel üldkoosolekutel osales üle 50% ühingu liikmetest. Korduvkoosolekuid ei toimunud, mis näitab kaasatuse head taset.

JUHATUS

Kuni 14.09.2023 juhtis KKLM-i tööd üldkoosoleku poolt 2020. aastal valitud 9-liikmeline juhatus koosseisus Merle Mäesalu (juhatuse esimees), Elari Saar (juhatuse aseesimees), Nele Sõber, Ene Sarapuu, Tiina Ojamäe, Kadi Paaliste, Kaja Kivisalu, Andres Tamla ja Elle Ljubomirov.

14.09.2023 toimunud üldkoosolekul kinnitati järgmiseks kolmeks aastaks uus 7-liikmeline juhatus koosseisus Elle Ljubomirov (juhatuse esimees), Steve Truumets (juhatuse aseesimees), Marko Toming, Raina Jeeberg, Rutt Veide, Nele Sõber ja Kadi Paaliste. Juhatuse liikmed esindavad tegevuspiirkonnas omavalitsusi (2 liiget), mittetulundusühinguid (2 liiget) ja ettevõtteid (3 liiget).

2023. aastal toimus 19 juhatuse koosolekut, millest 7 toimusid füüsilise kohtumisena, 7 veebikeskkonnas ja 5 kirjalikult.

TEGEVMEESKOND

2023. aastal moodustas tegevmeeskonna tegevjuht, meetmespetsialist ning koostööprojektide koordinaator-kommunikatsioonijuht.

REVISJONIKOMISJON

Revisjonikomisjon on 3-liikmeline, koosseisus Marika Adman (revisjonikomisjoni esimees), Jüri Ott ja Eidi Leht. Revisjonikomisjon on valitud 14. septembril 2023 üldkoosoleku poolt kolmeks aastaks. Revisjonikomisjon kontrollib vähemalt üks kord aastas ühingu juhtorganite poolt vastuvõetud otsuste ja muude aktide täitmist, vara ja vahendite kasutamist ning käsutamist.

KKLM-i tegevust auditeerib üldkoosoleku poolt kinnitatud audiitor.

III KODUKANT LÄÄNEMAA TEGEVUSED 2023. AASTAL

Organisatsioon jätkas 2023. aastal neljal põhilisel tegevussuunal:

1. MTÜ Kodukant Läänemaa LEADER strateegia 2014-2020+ rakendamine ja MTÜ Kodukant Läänemaa strateegia 2023-2027+ ettevalmistamine;
2. Organisatsiooni arendamine, tutvustamine ja töö liikmetega;
3. Maaelu arendamine ja elavdamine ning kogukondade jõustamine;
4. Koostöö maakondlike, teiste piirkondade, üle-eestiliste ja rahvusvaheliste koostööpartneritega.

MTÜ KODUKANT LÄÄNEMAA STRATEEGIA AASTATEKS 2014-2020+ RAKENDAMINE

- 2023. aastal avas KKLM neli LEADER taotlusvooru:
 - (1) Meede 4 “COVID-19 kriisi mõjude leevendamine” taotlusvoor 12.-18.04.2023;
 - (2) Meede 1 “Ettevõtluse aktiivsuse suurendamine” taotlusvoor 26.04-03.05.2023;
 - (3) Meede 2 “Elukeskkonna parendamine” taotlusvoor 20.-26.09.2023;
 - (4) Meede 2 “Elukeskkonna parendamine” taotlusvoor 13.-19.12.2023.
- Taotlejaid ja projektide elluviijaid nõustati tekkinud küsimuste osas ühingu büroos, veebi, telefoni või e-maili teel. Lisaks Haapsalule toimus taotlejate nõustamisi ka Lihulas.
- Jaanuaris-veebruaris 2023 toimus 2022. aasta lõpul avatud Meede 1 taotlusvooru hindamine ja rahastusettepaneku esitamine PRIA-le.
Viidi läbi taotlusvoorude (1), (2) ja (3) tehniline kontroll ja hindamine; taotlusvooru (4) tehniline kontroll viidi läbi detsembris 2023 ja jaanuaris 2024, ning hindamine viidi läbi 2024. aasta jaanuaris-veebruaris.
2023. aastal toimus kuus hindamiskomisjoni koosolekut, millest üks paikvaatluse päev, kaks ärakuulamise päeva veebi vahendusel ja kolm pingerea moodustamise koosolekut. Paikvaatlusel ja ärakuulamistel tutvustas oma projekte 19 taotlejat.
- KKLM viis läbi kuue LEADER koostööprojekti tegevusi: “EstPol Sustainable Communities”, “Arukad külad, nutikad kogukonnad”, “Kestliku maaettevõtluse mitmekesistamine rahvusparkidega piirkondades”, “Kohalik toit on tervislik ja trendikas 2022-2023”, “Kohaliku toidu esitlemine” ja “Agroturism kui tulus lisateenus” (vt täpsemalt peatükk IV “MTÜ Kodukant Läänemaa ellu viidud projektid”).

KODUKANT LÄÄNEMAA STRATEEGIA AASTATEKS 2023-2027+ ETTEVALMISTAMINE

KKLM koostas perioodil aprill 2022 – mai 2023 Eesti maaelu arengukava 2014-2020 ühise põllumajanduspoliitikaga kohase arengu toetuse meetme 19.1 alusel “MTÜ Kodukant Läänemaa strateegiat aastateks 2023-2027+”. Strateegia koostamise tegevuste kavandamisel ja elluviimisel lähtuti LEADER-tegevuse eesmärkidest ja kohaliku arengustrateegia 2023-2027 ettevalmistamise toetuse nõuetest. Strateegia koostamise eelarve oli 68 500 eurot.

2023. aastal toimunud olulisemad strateegia ettevalmistamisega seotud tegevused:

- 05.01.2023 kohtuti Lääneranna Vallavalitsuse, Pärnu Lahe Partnerluskogu ja Pärnu Linnavalitsuse esindajatega. Arutleti Romantilise Rannatee jätkamise üle KKLM tegevuspiirkonnas, samuti üldisemalt Elukeskkonna arendamise meetme raames lubatud tegevuste üle. Kaardistati Lääneranna valla vajadused seose Sotsiaalfond+ meetmega.
- 13.01.2023 toimunud juhtrühma ja liikmete seminaril tegeleti kahe prioriteetse meetme – „Ettevõtluse arendamine“ (Meede 1) ja „Elukeskkonna arendamine“ (Meede 2) väljatöötamisega. Muuhulgas lepiti kokku toetatavates tegevusvaldkondades, seirenäitajates, taotlejatele esitatavates nõuetes ning toetussummades.
- 16.01.2023 toimunud noorte teemalisel arutelul olid kaasatud piirkonna noortevaldkonna tegijad ning noorte esindajad. Arutleti teemadel, mis vajaksid kohalikul tasandil suuremat tähelepanu – piirkonna noorte võrgustumine, võrgustumine teiste piirkondade noortega, noorte ettevõtlikkus, töökasvatus ja -hõive, tegevused 18+ noortele.
- 19.01.2023. toimunud koostöökonverentsi „Kestlik koostöö“ tulemusena valmis nimekiri järgnevateks võimalikeks koostööprojektideks kestliku ettevõtluse, kohaliku toidu, energiakogukondade ja arukate külade arendamiseks.
- 23. – 30. jaanuaril 2023 viidi KKLM liikmete seas läbi küsitlus, uurimaks nende soove ja ootusi uueks LEADER-perioodiks. Küsitlusele vastas 36 liiget.
- 05.05.2023 toimunud juhtrühma ja liikmete seminaril vaadati üle tegevuspiirkonna analüüs ja strateegia eelnõu, sh täpsustati SWOT analüüsi, visiooni, väljatöötatud meetmeid, rahastuskava ning seire korraldust.
- Strateegia võeti vastu 25.05.2023 toimunud üldkoosolekul.
- PRIA ja ministeeriumi järelevalve tulemuste alusel täiendati Meede 3. „Koostöö arendamine“ rakendamise vajaduse kirjeldust ning peatükki „Seire korraldus“.
- Regionaalminister kiitis 07.11.2023 käskkirjaga heaks kõikide tegevusrühmade strateegiad ja kinnitas strateegiate rakendamise eelarved. KKLM LEADER kogueelarve järgmiseks perioodiks on 3 052 770,8 eurot, millest projektitoetusteks 2 375 559,11 eurot ja tegevuskuludeks 677 211,85 eurot.
- Kogu aasta vältel osalesid tegevmeeskond ja juhatuse esimees strateegia ettevalmistamist ja uue perioodi määrust puudutavatel infoseminaridel.
- Tegevjuht osales Eesti LEADER Liidu õigusloome töörühma liikmena LEADER ja Sotsiaalfond+ määruse koostamise ja täiendamise aruteludes PRIA, RTK, Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi ning Sotsiaalministeeriumiga.

ORGANISATSIOONI ARENDAMINE, TUTVUSTAMINE JA TÖÖ LIIKMETEGA

- Vahendati informatsiooni ühingu liikmetele ja huvigruppidele uudiskirjade (10), kodulehekülje postituste (63) ja facebooki postituste kaudu (123). KKLM tegevuste kohta avaldati meediaväljaannetes 10 pressiteadet ja 9 artiklit.
- 16.06.2023 toimus KKLM 25. sünnipäevale pühendatud õppereis ja koosviibimine Kullametsa Seltsimajas. Üritusel osales 53 inimest.
- 17.-18.08.2023 toimus KKLM juhatuse ja hindamiskomisjoni õppereis Tartu- ja Jõgevamaale, milles osales 14 inimest. Õppereisi käigus külastati Tartumaa Arendusseltsi ning tutvuti 9 LEADER objektiga.
- 19.-20.09.2023 toimus KKLM liikmete õppereis Pärnu- ja Mulgimaale, kus osales 20 inimest. Külastati 11 LEADER objekti.
- 02.11.2023 toimus uue juhatuse arenguseminar Peetri talus, Soolus. Seminari eesmärgiks oli välja selgitada juhatuse liikmete vastutusalad ühingu arendamisel.
- 03.12.2023 toimus KKLM perepäev Nõval, kus osales 29 inimest. Toimus matk koos Nõva RMK loodusgiididega ning tutvuti RMK Nõva Külustuskeskuse tegemistega.
- Perioodil aprill-juuni korrastati KKLM paberarhiiv, teenust pakkus Arhiivikonsultatsioonid OÜ.
- Perioodil august-detsember uuendati KKLM dokumente ja sise-eeskirju. Uuendamise eesmärgiks oli viia dokumendid kooskõlla kehtiva seadusandlusega ja KKLM tegevuse eesmärkidega, luua parem dokumentide vaheline sidusus ning lihtsustada nende ülesehitust. Muuhulgas uuendati KKLM põhikirja, sh ühingu eesmarke ning põhitegevuste loetelu. Dokumentide uuendamist nõustas Kaidi Holm MTÜ Juhatus Kompetentsikeskusest.

MAAELU ARENDAMINE JA ELAVDAMINE NING KOGUKONDADE JÕUSTAMINE

- Toetati Läänemaa 2022. Aasta Küla Puiset üleriiklikul konkursil osalemisel. Puissele omistati Eesti LEADER Liidu eripreemia.
- Nõustati ja tugiti piirkonna talusid Avatud Talude Päeval osalemise ettevalmistamisel, vahendati informatsiooni Maaeluvõrgustiku ja talude vahel ning reklaamiti talude tegevusi.
- Koostööprojekti „Arukad külad, nutikad kogukonnad“ raames tugevdati külade vahelist koostööd. Viidi läbi „Ideekiirendi“ programm eesmärgiga leida innovatiivseid ja jätkusuutlikke lahendusi kogukondade iseseisvaks majandamiseks ja jätkusuutlikkuse tagamiseks.

- Perioodil oktoober-detsember viis KKLM läbi vihmavarjuprojekti, mille eesmärgiks oli parandada võimalusi Ukraina põgenike kaasamiseks vabatahtlikku tegevusse, kontaktide ja suhtluse loomiseks kogukondade ning põgenike vahel. Projekti rahastas Siseministeerium, KKLM-le eraldatud toetuse summa oli 2450 eurot. Tegevuste elluviimiseks sõlmis KKLM toetuslepingud MTÜ Pusku Külaseltsi, Võnnu Noorte Seltsi ja MTÜ Pere Looduspaigaga. Kokku toimus novembris ja detsembris 8 erinevat üritust, milles osales kokku 121 inimest.
- Vahendati kogukondadele suunatud infot kodulehe, meililisti ja sotsiaalmeedia kaudu.

KOOSTÖÖ MAAKONDLIKE, TEISTE PIIRKONDADE, ÜLE-EESTILISTE JA RAHVUSVAHELISTE KOOSTÖÖPARTNERITEGA

- KKLM on Eesti LEADER Liidu (ELL) liige. Osaleti ELL üldkoosolekutel ja arenguseminaridel. Tegevmeeskond osales ELL juures tegutsevates valdkondlikes töörühmades (õigusloome ning kommunikatsiooni, visiooni ja arengu töörühmas), tegevjuht on ELL revisjonikomisjoni liige.
- KKLM on Eesti Külaliikumine Kodukant liige. Osaleti Kodukandi üldkoosolekutel ja liikmete kohtumistel. Vahendati infot külaliikumise tegevuste kohta.
- KKLM on osa Maainfokeskuse juurde koondunud võrgustikust ning läbi võrgustiku osaletakse LEADER seminaridel ja koordineeritakse Avatud Talude päeva korraldamist Läänemaal.
- KKLM teeb koostööd PRIA-ga LEADER projektitaotluste menetlemisel ja LEADER määruse rakendamisel. Vastava koostöö osapooleks on ka Regionaal- ja Põllumajandusministeerium. Seoses uue määruse väljatöötamisega on toimunud sagedased kohtumised nii füüsiliselt kui veebi vahendusel, tihedam koostöö toimub jooksvalt telefoni ja e-maili teel.
- KKLM võõrustas 24.-28.04.2023 Tšehhi LEADER tegevusrühma MAS Moravská cesta 30-liikmelist gruppi. Visiidil tutvustati KKLM tegevuspiirkonna edukamaid LEADER objekte ning anti ülevaade LEADER meetme rakendamisest KKLM tegevuspiirkonnas.
- Koostöös Läänemaa Rannakalanduse Seltsiga viidi läbi Gurmeeturg 2023.
- Koostöö teiste eesti LEADER tegevusrühmadega toimub peamiselt läbi koostööprojektide tegevuste (vt täpsemalt peatükk IV “MTÜ Kodukant Läänemaa ellu viidud projektid”).

IV MTÜ KODUKANT LÄÄNEMAA ELLU VIIDUD PROJEKTID

LEADER KOOSTÖÖPROJEKT “ESTPOL: SUSTAINABLE COMMUNITIES”

Projekti partner: MTÜ Nelja Valla Kogu (NVK)

KKLM eelarve: 19 320 eurot, omaosalus 10%.

2019. aastal valmistati ette ja esitati PRIA-le rahvusvaheline koostööprojekt “EstPol: Sustainable Communities”, kus projekti partneriteks olid tegevusrühmad Nelja Valla Kogu Eestist ja Stowarzyszeniem Korona Północnego Krakowa Poolast. 2020. aastal jätkati projekti elluviimisega riigisiselt, kuna Poola partner pidi pandeemia tõttu projekti elluviimisest loobuma.

Projekti eesmärk oli tugevdada piirkondades tegutsevate kogukondade ja seltside võrgustikku, soodustada omavahelist koostööd ja ühiste lahenduste väljaarendamist. Projekti sihtgrupiks olid külaseltsid, külaseltside juhid, külavanemad, kogukonna liikumiste eestvedajad, kogukondade liikmed ning mittetulundusühingud.

Projekti tegevused 2023. aastal:

- 6. – 10. juunil toimus vabatahtlikele päästjatele suunatud õppereis Maltale. Õppereisil osalesid KKLM ja NVK piirkonna päästjad ning Eesti Punase Risti esindajad. KKLM piirkonnast osales 5 inimest - KKLM esindaja ja päästjad Palivere Vabatahtlikust Päästekomandost, Lääne-Eesti Reservpäästerühmast, Noarootsi Tuletõrje Seltsist ning Puise merepäästest. Õppereisil külastati Gozo saarel tegutsevat Emergency Response Rescue Corps'i, Gozo ja Xemxija saare tuletõrje komandosid, St John-i vabatahtlikku päästekomandot ning kohtuti Malta Punase Risti esindajatega.

Projekti tegevused lõppesid 2023. aastal.

LEADER KOOSTÖÖPROJEKT „ARUKAD KÜLAD, NUTIKAD KOGUKONNAD“

Projekti partnerid: MTÜ Põhja-Harju Koostöökogu (PHKK) ja MTÜ Nelja Valla Kogu (NVK)

KKLM eelarve: 52 627 eurot, omaosalus 10%.

“Arukad külad, nutikad kogukonnad” on jätkuprojekt 2023. aastal lõppenud koostööprojektile “EstPol: Sustainable Communities”. Projekti eesmärgiks on arukate külade võrgustiku loomine, piirkonna külade/kogukondade võimestamine, kogukonna eestvedajate motiveerimine, võrgustumine ja kogemuste vahetamine.

Projekti tegevused 2023. aastal:

- 15. aprillil toimus Tuula kogukonnakeskuses projekti avaseminar, mille eesmärgiks oli projekti, sh ideekiirendi tutvustamine ning kogukondade

vajaduste ning murekohtade kaardistamine. Seminaril osales KKLM tegevuspiirkonnast 7 inimest.

- I kvartalis korraldati hange kogukondade ideekiirendi läbiviimiseks, hanke võitis Cleantech Estonia.
- Vahemikus 17. – 23. aprill oli KKLM-i ja NVK kogukondadel võimalus kandideerida ideekiirendisse oma piirkonna uuendusvõimekuse tõstmiseks. Ideekiirendisse kandideeris KKLM piirkonnast seitse kogukonda, millest edasi pääses viis (MTÜ Pusku Külaselts, MTÜ Risti Huvi, MTÜ Vormsi Kalapüüdjate Ühing, MTÜ Vormsi Kraam ning MTÜ Mägari Külaselts). Ideekiirendi viidi ellu kolmes moodulis.
- Ideekiirendi läbinud kogukondadel oli võimalus taotleda idee arendamiseks, testimiseks või elluviimiseks toetust projekti innovatsiooni fondist. Taotluse esitasid kõik viis kiirendis osalenud kogukonda, hindamiskomisjon otsustas rahuldada neli taotlust. Ideed viiakse ellu 2024. aasta I poolaastal.
- Aasta jooksul toimus kolm motivatsioonipäevakut:
 - 23. juulil “Kogukondade koostöö” Suurupis;
 - 13. augustil “Külastusettevõtlus Jõelähtme valla näitel”;
 - 24. septembril “Vabaühendused loodusturismi vedajatena” Läänemaal.
- 12. - 16. septembril toimus õppereis Irimaale Galway Rural Development, IRD Duhallow ja Kilkenny LEADER Partnership tegevuspiirkonda. Tutvuti 14 erineva projektiga, mille käigus õppis Eesti delegatsioon rohkelt sotsiaalse ettevõtluse, kaasamise ning vabatahtliku töö rolli kohta maaelu arengus. Grupp väisas ka Galway Ülikooli, kus anti ülevaade poliitika, teadusuuringute ja praktika sidumisest riiklikul, Euroopa ja ülemaailmsel tasandil. KKLM piirkonnast osales 6 inimest.
- Aasta jooksul toimus viis projektimeeskonna kontaktkoosolekut Kostiveres, Suurupis, Tagametsas, Haapsalus ja Anijal. Lisaks toimusid mitmed veebikoosolekud projekti tegevuste planeerimiseks.

Projekti tegevused jätkuvad 2024. aastal.

LEADER KOOSTÖÖPROJEKT “KESTLIKU MAAETTEVÕTLUSE MITMEKESISTAMINE RAHVUSPARKIDEGA PIIRKONDADES”

Projekti partnerid: MTÜ Arenduskoda (AK) ja MTÜ Rohelise Jõemaa Koostöökogu (RJKK).

KKLM eelarve: 25 319,80 eurot, omaosalus 10%.

„Kestliku maaettevõtluse mitmekesistamine rahvusparkidega piirkondades“ on jätkuprojekt 2021. aastal lõppenud koostööprojektile “Säästva turismi printsiipide

rakendamine rahvusparkide/kaitsealadega piirkondades”. Jätkuprojekti eesmärk on soodustada, parendada ja arendada maapiirkonna ettevõtlust.

Projekti tegevused 2023. aastal:

- 21. märts turundusdisaini töötuba 3. moodul, osalesid AK ja RJKK esindajad.
- 26.-28. aprill õppereis Peipsiveere piirkonda, KKLM piirkonnast osales 3 inimest. Fookusteemadeks olid kultuuripärandi kasutamine, keskkonnahoid ja rohemajandus. Tutvuti LEADER priikonnaga, külastati ettevõtjaid, toimusid praktilised töötoad ja arutelud teenuste arendamise kitsaskohtade ning arenguvõimaluste üle.
- 24.-25. mai õppereis Matsalu piirkonda. Tutvustati KKLM ja Matsalu piirkonna turismi- ja muude ettevõtjate tegemisi, fookuses oli loodus ja kultuuripärand.
- 25.-30. september õppereis Slovakkiasse, KKLM piirkonnast osales 3 inimest. Põhilised külastusobjektid ja ettevõtjad olid seotud loodus- ja kultuuripärandiga, kuid olid ka näiteid massiturismi mõjude leevendamisest.

Projekti tegevused jätkuvad 2024. aastal.

LEADER KOOSTÖÖPROJEKT "KOHALIK TOIT ON TERVISLIK JA TRENDIKAS 2022-2023"

Projekti partner: MTÜ Jõgevamaa Koostöökoda

KKLM eelarve: 20 800 eurot, omaosalus 10%.

„Kohalik toit on tervislik ja trendikas 2022-2023“ on jätkuprojekt 2022. aastal lõppenud koostööprojektile „Kohalik toit on tervislik ja trendikas”. Projekti eesmärgiks on kohaliku toidu kui piirkonna mainekujunduse osa ning kohaliku toidu, sealhulgas mahetoidu teadvustamine tavatarbijate seas.

Projekti tegevused 2023. aastal:

- 2. septembril toimus Haapsalu raudteejaamas IV Gurmeeturg, mida külastas hinnanguliselt 1300 inimest. Turul oli esindatud 60 toidutootjat - lisaks Läänemaa tootjatele osalesid Hiiu-, Saare- ja Raplamaa, Romantiline Rannatee ning Põhja-Eesti ühislettidena. Kohalikust toorainest degustatsioonimenüü valmistasid Haapsalu Kutsehariduskeskuse ja raamatu „Metsapoole maitset“ autorid. Koostööpartneriks ürituse korraldamisel oli Läänemaa Rannakalanduse Selts.
- 15. novembril toimus Haapsalus kohaliku toidu tootjatele ja pakkujatele Eesti veinide koolitus, osales 15 inimest.

Projekti tegevused jätkuvad 2024. aastal.

LEADER KOOSTÖÖPROJEKT „KOHALIKU TOIDU ESITLEMINE“

Projekti partnerid: MTÜ Hiidlaste Koostöökogu

KKLM eelarve: 25 500 eurot, omaosalus 10%.

“Kohaliku toidu esitlemine” on jätkuprojekt 2024. aastal lõppevale koostööprojektile „Kohalik toit on tervislik ja trendikas 2022-2023”. Projekti eesmärgiks on kohalike toidutootjate toetamine müügiotsustades ning väljundite ja motivatsiooni pakkumine tootmise kasvatamiseks.

Projekti tegevused 2023. aastal:

- 5.-15. oktoobril toimus VI Läänemaa toidunädal. Erimenüüd Läänemaa toorainest pakkusid 16 toidukohta, toimus 6 eriüritust. Läänemaa Toidunädal oli ka osa Loode-Eesti elamusfestivalist “Porikuu”.

Projekti tegevused jätkuvad 2024. aastal.

LEADER KOOSTÖÖPROJEKT „AGROTURISM KUI TULUS LISATEENUS“

Projekti partnerid: MTÜ Hiidlaste Koostöökogu (HKK)

KKLM eelarve: 12 500 eurot, omaosalus 0%.

Viimastel aastatel on üha enam esile kerkinud kohaliku toiduga tugevalt seotud turismi alaliik - agroturism. Agroturism on põllumajandustootmise ja turismi kombinatsioon, mis pakub võimalust külastada talusid või teisi põllumajanduslikke ettevõtteid, kogeda maaelu ja maal elamise viise ning lüüa kaasa igapäevases talutöös. Projekti eesmärk on valmistada ette rahvusvaheline agroturismi teemaline koostööprojekt, sh kaardistada KKLM ja HKK tegevuspiirkondade agroturismi hetkeolukord ja potentsiaal.

Projekti tegevused 2023.aastal:

- 22. - 24. augustil toimus Prantsusmaal, Vanault-le-Chatel piirkonnas planeeritava rahvusvahelise koostööprojekti partnerite esmakohtumine. Vastuvõtjaks oli LEADER tegevusrühm LAG Pays Vitryat. Kohtumisel osalesid KKLM tegevjuht ja koostööprojektide koordinaator. 2023. aastal toimusid mitmed veebikohtumised potentsiaalsete rahvusvaheliste partneritega Itaalia, Saksamaa, Prantsusmaa ja Rootsi LEADER tegevusrühmadest.
- 13.11 - 01.12 viidi läbi hange KKLM ja HKK tegevuspiirkondade agroturismi hetkeolukorra ja potentsiaali uuringu koostamiseks. Hanke võitis Haap Consulting OÜ, uuring viiakse läbi 2024. aasta I kvartalis.

Projekti tegevused jätkuvad 2024. aastal.

INTERREG KOOSTÖÖPROJEKT “ÜLEMINEK VASTUPIDAVATELE MAAPIIRKONDADELE”

2021. aasta lõpul otsustas Kodukant Läänemaa juhatus osaleda Läänemere riikide koostööprojektis “TTRC: transition towards resilient countrysides” (tõlkes “Üleminek kestlikele maapiirkondadele”). Projektis osales kokku kaheksa partnerit Eestist, Lätist, Leedust, Soomest ja Rootsist. Projekti eesmärk oli luua koostöövõrgustik organisatsioonidele ja ettevõtetele, kelle tegevus on orienteeritud jätkusuutlikule majandamisele ning innovatsioonile, võimaldamaks tegutsejatel vahetada kogemusi, teadmisi ning arendada valdkondlikku koostööd.

Projekti tegevused 2023. aastal:

- 2023. aasta veebruaris toimus partnerite vahel kaks kokkuvõtvat videokoosolekut, jätkuprojekti läbiviimine ei õnnestunud.

Projekti tegevused lõppesid 2023. aasta märtsis.

EUROOPA HORISONT PROJEKT “PREMIERE - mitme osapoolega ühisloome projektide ettevalmistamine”

2022. aastal liitus Kodukant Läänemaa rahvusvahelise koostööprojekti “PREMIERE - preparing multi-actor projects in a co-creative way” ettevalmistusega. Projekti tegevused algasid jaanuaris 2023 ning lõppevad detsembris 2027.

Projekti eesmärk on toetada üksikisikuid ja organisatsioone, kes on huvitatud EL-i mitme osapoolega projektides osalemisest. Projekti raames töötatakse välja soovitud poliitikakujundajatele ja toetatavatele organisatsioonidele. KKLM osaleb projektis praktiseeriva partnerina, kelle ülesandeks on algrahastuse meetme testimine üleeuroopalisel tasandil. Selleks kujundab KKLM algrahastuse meetme, viib läbi taotlusvooru ja koostab testimise tulemuste põhjal soovitud ja juhised Euroopa Komisjonile.

Projekti tegevused 2023. aastal:

- Disainiti algrahastusmeede “PREMIERE Seed-Funding Initiative”, sh koostati protseduurireeglid ja meetmeleht, valmistati ette taotlusdokumendid, loodi teavitusplaan. Meede kuulutati välja 2023. aasta detsembris ja pidi plaanipäraselt avanema märtsis 2024, kuid taotlusvoor lükati edasi 2024. aasta IV kvartalis Euroopa Horisont klaster 6 taotlusvoorude ajakavast lähtuvalt.
- Meetme täiendamiseks ja juhendmaterjalide koostamiseks viis KKLM 2023. aasta IV kvartalis läbi viis intervjuud algrahastusmeetme rakendajatega üle Euroopa. Intervjuude transkribeerimine ja analüüsimine toimub 2024. aastal.
- Märtsis osales KKLM projektijuht 3-päevasel avaseminaril Eberswaldes, EU FarmBook (PREMIERE sõsarprojekt) konsortsiumi kohtumisel Tallinnas ning detsembris 2-päevasel LEADER kongressil Brüsselis.

- Veebi vahendusel toimusid igakuised konsortsiumi üldkoosolekud, tööpaketi koosolekud ning teiste projekti tööpakettide ja ülesannetega seotud kohtumised.

Projekti tegevused jätkuvad 2024. aastal.

V EESMÄRGID 2024. AASTAKS

1. MTÜ Kodukant Läänemaa LEADER strateegia aastateks 2014-2020+ ja 2023-2027+ rakendamine.
2. Organisatsiooni arendamine, tutvustamine ja töö liikmetega.
3. Maaelu elavdamine ning kogukondade jõustamine.
4. Siseriikliku ja rahvusvahelise koostöö arendamine.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	126 048	22 240	
Nõuded ja ettemaksud	41 026	106 043	2
Kokku käibevarad	167 074	128 283	
Põhivarad			
Materiaalsed põhivarad	6 243	1 987	3
Immateriaalsed põhivarad	0	21	4
Kokku põhivarad	6 243	2 008	
Kokku varad	173 317	130 291	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksud	19 231	9 822	5
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	50 265	31 500	6
Kokku lühiajalised kohustised	69 496	41 322	
Kokku kohustised	69 496	41 322	
Netovara			
Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	863	863	
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	88 106	85 246	
Aruandeaasta tulem	14 852	2 860	
Kokku netovara	103 821	88 969	
Kokku kohustised ja netovara	173 317	130 291	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2023	2022	Lisa nr
Tulud			
Liikmetelt saadud tasud	3 665	2 782	7
Annetused ja toetused	243 892	203 761	8
Tulu ettevõtlusest	17 155	4 087	
Kokku tulud	264 712	210 630	
Kulud			
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-102 888	-99 080	10
Mitmesugused tegevuskulud	-10 911	-1 429	11
Tööjõukulud	-136 066	-107 264	12
Kokku kulud	-249 865	-207 773	
Põhitegevuse tulem	14 847	2 857	
Muud finantstulud ja -kulud	5	3	
Aruandeaasta tulem	14 852	2 860	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2023	2022
Rahavood põhitegevusest		
Põhitegevuse tulem	14 847	2 857
Korrigeerimised		
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	719	563
Muud korrigeerimised	-1	0
Kokku korrigeerimised	718	563
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	65 017	-46 883
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	28 175	29 541
Laekunud intressid	5	3
Kokku rahavood põhitegevusest	108 762	-13 919
Rahavood investeerimistegevusest		
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-4 954	-1 266
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-4 954	-1 266
Kokku rahavood	103 808	-15 185
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	22 240	37 425
Raha ja raha ekvivalentide muutus	103 808	-15 185
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	126 048	22 240

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

			Kokku netovara
	Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	Akumuleeritud tulem	
31.12.2021	863	85 246	86 109
Aruandeaasta tulem		2 860	2 860
31.12.2022	863	88 106	88 969
Aruandeaasta tulem		14 852	14 852
31.12.2023	863	102 958	103 821

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

MTÜ Kodukant Läänemaa 2023. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Finantsaruandluse standardile, mis tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele. Eesti Finantsaruandluse standardi põhiohused on kehtestatud Raamatupidamise seadusega ning seda täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt väljaantud juhendid.

MTÜ Kodukant Läänemaa tulemiaruanne on koostatud raamatupidamise toimkonna juhendi nr.14 lisas toodud tulude ja kulude aruande alusel.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud Eurodes.

Vigade korrigeerimine

Ekslikult on kajastatud 2023.aasta kulu 2022.aasta aruandes summas 2365 eurot.

Seoses sellega on korrigeeritud 2022.aasta tulemit ja võlgnevuste summat.

2022.aasta tulemit on korrigeeritud puhkusereservi võrra summas 4109 eur.

Ettemaks PRIA on tõstetud reall Nõuded ja kohustused reale Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused

Lisarea nimetus	31.12.2022	Muutus	31.12.2022
Tulem	4 604	-1 744	2 860
Võlad ja ettemaksed	39 578	-29 756	9 822
Sihtotstarbelised tasud, annetused toetused	0	31 500	31 500

Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes arvelduskontode jääke.

Nõuded ja ettemaksed

Nõuded liikmete ja teiste ostjate vastu kajastatakse hetkel kui nõue on muutunud sissenõutavaks ning tulu laekumine on kindel.

Nõuetena kajastatakse aruandeperioodi projektidega seotud kulutuste deklareeritud summad, mis on muutunud sissenõutavaks ehk mille kohta on esitatud deklaratsioonid.

Ettemaksetena kajastatakse aruande perioodil ettemakstud tulevaste perioodide kulutused ja Maksuameti ettemaksukontol olevad summad.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalse põhivara kajastamisel bilansis on selle soetusmaksumuselt maha arvatud akumulereeritud kulum ja vara väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Olulisuse printsiibist lähtudes kajastatakse need varaobjektid, mille soetusmaksumus ületab 2000 € ja mille kasulik eluiga on üle ühe aasta. Madalama soetusmaksumusega või lühema elueaga varaobjektid kantakse kasutusse võtmisel kuluks ning nende üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 2000

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Arvutid ja arvutisüsteemid	4 aastat

Finantskohustised

Finantskohustusteks loetakse tarnijatele tasumata arveid ning lühi- ja pikaajalisi võlakohustusi.

Finantskohustused võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantskohustuse eest makstud või saadud õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantskohustusega otseselt seotud tehingukulutusi.

Finantskohused kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses.

Annetused ja toetused

Valitsuse sihtfinantseerimise vahendeid tegevuskuludeks kajastatakse lähtudes RTJ 12 põhimõtetest. Sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna siis, kui sihtfinantseerimise laekumine on praktiliselt kindel ja sihtfinantseerimisega seotud võimalikud sisulised tingimused on täidetud. Saadud sihtfinantseerimine, mille kajastamine ei vasta tuluna kajastamise kriteeriumitele kajastatakse bilansis kohustisena õiglaselt väärtuses.

Seotud osapooled

Informatsioon seotud osapooltega tehtud tehingute kohta avalikustatakse vähemalt järgmiste seotud osapoolte rühmade lõikes:

* ettevõtte, millel on kontroll või oluline mõju ettevõtte üle;

* ettevõtte juhtkond, kellel on kontroll või oluline mõju ettevõtte üle, eelmainitud isikute lähedased pereliikmed ning kõigi eelmainitud isikute poolt kontrollitavad või nende olulise mõju all olevad ettevõtte;

Informatsioon seotud osapooltega tehtud tehingute kohta avalikustatakse vähemalt järgmiste

tehinguliikide lõikes:

(a) kaupade ost-müük;

(b) kinnisvara ja muude varade ost-müük;

(c) teenuste ost-müük;

(d) laenude andmine või saamine;

(e) garantii või tagatise andmine või saamine;

(f) muud tehingud.

Sarnase sisuga tehinguid võib esitada summeerituna, välja arvatud juhul, kui eraldi avalikustamine on vajalik, et mõista seotud osapooltega tehtud tehingu mõju ettevõtte aastaaruandele.

Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2023	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	1 300	1 300	
Ostjatelt laekumata arved	1 300	1 300	
Muud nõuded	39 726	39 726	
Viitlaekumised	39 726	39 726	6
Kokku nõuded ja ettemaksed	41 026	41 026	
	31.12.2022	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	715	715	
Ostjatelt laekumata arved	715	715	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	4 882	4 882	
Muud nõuded	100 446	100 446	
Viitlaekumised	100 446	100 446	6
Kokku nõuded ja ettemaksed	106 043	106 043	

Viitlaekumiste all on kajastatud PRIALE esitatud aruandeaasta toetustaotlused mis pole aasta lõpuks laekunud.

Lisa 3 Materiaalsed põhivarad (eurodes)

			Kokku
	Arvutid ja arvutisüsteemid	Ettemaksed	
31.12.2021			
Soetusmaksumus	1 526		1 526
Akumuleeritud kulum	-318		-318
Jääkmaksumus	1 208		1 208
Ostud ja parendused	1 266		1 266
Muud ostud ja parendused	1 266		1 266
Amortisatsioonikulu	-487		-487
31.12.2022			
Soetusmaksumus	2 792		2 792
Akumuleeritud kulum	-805		-805
Jääkmaksumus	1 987		1 987
Ostud ja parendused		4 954	4 954
Muud ostud ja parendused		4 954	4 954
Amortisatsioonikulu	-698		-698
31.12.2023			
Soetusmaksumus	2 792	4 954	7 746
Akumuleeritud kulum	-1 503	0	-1 503
Jääkmaksumus	1 289	4 954	6 243

Lisa 4 Immateriaalsed põhivarad

(eurodes)

	Arvutitarkvara	Kokku
31.12.2021		
Soetusmaksumus	378	378
Akumuleeritud kulum	-281	-281
Jääkmaksumus	97	97
Amortisatsioonikulu	-76	-76
31.12.2022		
Soetusmaksumus	378	378
Akumuleeritud kulum	-357	-357
Jääkmaksumus	21	21
Amortisatsioonikulu	-21	-21
31.12.2023		
Soetusmaksumus	0	0
Akumuleeritud kulum	0	0
Jääkmaksumus	0	0

Lisa 5 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2023	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	6 344	6 344
Võlad töövõtjatele	6 886	6 886
Maksuvõlad	4 954	4 954
Muud võlad	997	997
Muud viitvõlad	997	997
Saadud ettemaksed	50	50
Muud saadud ettemaksed	50	50
Kokku võlad ja ettemaksed	19 231	19 231
	31.12.2022	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	778	778
Võlad töövõtjatele	4 109	4 109
Maksuvõlad	4 882	4 882
Muud võlad	53	53
Muud viitvõlad	53	53
Kokku võlad ja ettemaksed	9 822	9 822

Lisa 6 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused (eurodes)

	31.12.2021		Laekunud	Kajastatud tulemiaruan-des	31.12.2022	
	Nõuded	Kohustised			Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks						
Leader tegevusgrupp	47 247	0	111 958	143 011	78 300	0
Projektid	8 997	0	10 602	23 751	22 146	0
Strateegia koostamine	0	0	68 500	36 999	0	31 501
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	56 244	0	191 060	203 761	100 446	31 501
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	56 244	0	191 060	203 761	100 446	31 501
	31.12.2022		Laekunud	Kajastatud tulemiaruan-des	31.12.2023	
	Nõuded	Kohustised			Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks						
Leader tegevusgrupp	78 300	0	90 230	144 175	24 355	0
Projektid PRIA	22 146	0	40 718	33 943	15 371	0
Strateegia koostamine	0	31 501		31 501	0	0
Premier	0	0	82 088	31 823	0	50 265
Leader Liit vihmavarjuprojekt	0	0	2 450	2 450	0	0
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	100 446	31 501	215 486	243 892	39 726	50 265
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	100 446	31 501	215 486	243 892	39 726	50 265

Lisa 7 Liikmetelt saadud tasud (eurodes)

	2023	2022
Mittesihtotstarbelised tasud		
Liikmemaksud	3 665	2 782
Kokku liikmetelt saadud tasud	3 665	2 782

Lisa 8 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2023	2022
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	144 175	143 011
Kohalik Toit 2 / 2022-2023	8 343	2 689
Loode-Eesti ühisturundus	0	3 366
Kestlik maaettevõtlus	5 745	0
Kestliku maaettevõtluse mitmtekesistamine	0	1 537
Kohalik Toit Trendikas/Esitlemine	2 273	4 878
Jätksuutlikud kogukonnad	4 420	7 217
Väikeprojekt	2 450	918
Strateegia koostamine	31 501	36 999
LINC 2019	0	3 146
Agroturism	1 045	0
Arukad külad	12 117	0
Priemier	31 823	0
Kokku annetused ja toetused	243 892	203 761

Lisa 9 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

	2023	2022
Osalustasud	10 246	3 547
Ringreisi korraldus	5 909	0
Koolitustegevus	0	390
Raamatute müük	850	150
Muud	150	0
Kokku tulu ettevõtlusest	17 155	4 087

Lisa 10 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud (eurodes)

	2023	2022
Muuseumide projekt	21	76
LEADER Tegevusgrupp	35 678	38 357
Kohalik toit 2 / 2022-2023	8 784	2 988
Kestlik maaettevõtlus	6 383	1 708
Jätkusuutlikud kogukonnad	4 497	7 759
Kohalik Toit Trendikas/Esitlemine	2 525	4 041
LINC 2019	0	3 509
Loode Eesti ühisturundus	0	3 407
Leader Liit vihmavarjuprojekt	2 450	0
Strateegia koostamine	12 167	24 263
Agroturism	1 045	0
Arukad külad	15 619	0
Priemier	2 368	0
Leader kaudsed kulud	11 351	12 972
Kokku sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	102 888	99 080

Lisa 11 Mitmesugused tegevuskulud (eurodes)

	2023	2022
Üür ja rent	545	86
Lähetuskulud	0	105
Koolituskulud	80	0
Riiklikud ja kohalikud maksud	809	10
Ostetud teenused	6 834	418
Liikmemaks	175	75
Aasta küla tunnustamine	0	361
Projekti omaosalus	0	342
Õppereis	2 259	0
Muud	209	32
Kokku mitmesugused tegevuskulud	10 911	1 429

Lisa 12 Tööjõukulud

(eurodes)

	2023	2022
Palgakulu	99 902	80 267
Sotsiaalmaksud	36 164	26 997
Kokku tööjõukulud	136 066	107 264
Sellest kajastatud sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsese kuluna	132 078	103 155
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	3	3

Lisa 13 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga	31.12.2023	31.12.2022
Juriidilisest isikust liikmete arv	71	77

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

LÜHIAJALISED	31.12.2023	31.12.2022
Nõuded ja ettemaksud		
Asutajad ja liikmed	1 175	0
Kokku nõuded ja ettemaksud	1 175	0

MÜÜDUD	2023	2022
	Teenused	Teenused
Asutajad ja liikmed	1 030	1 360
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	90	
Kokku müüdnud	1 120	1 360

OSTETUD	2023	2022
	Teenused	Teenused
Asutajad ja liikmed	5 378	
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	850	
Kokku ostetud	6 228	

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused	2023	2022
Arvestatud tasu	43 195	34 724